

Toelichting en samenvatting begrotingen 2026 Gemeenschappelijke Regelingen:

In deze bijlage lichten we in een overzicht per Gemeenschappelijke regeling de belangrijkste zaken met betrekking tot de begroting 2026 toe. Het gaat hierbij met name om de financiële ontwikkelingen en mogelijke risico's en ontwikkelingen. Door een gebundelde behandeling trachten we een integrale bespreking in uw raad mogelijk te maken en u totaaloverzicht te bieden.

1. BSGW (Belastingsamenwerking Gemeente en Waterschappen)

Programma: Bestuur en ondersteuning		
Vestigingsplaats	Roermond	
Doel / Maatschappelijk belang	De Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) is een samenwerkingsverband in de vorm van een gemeenschappelijke regeling. BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van het waterschap en de deelnemende gemeenten de zorg voor optimaal beheer en verwerking van (basis)gegevens en informatie, het heffen, innen en afdragen van de opbrengsten van lokale belastingen en het waarderen van belastingobjecten in het kader van de wet WOZ.	
Financiële ontwikkeling:		
Begroting	Begroting 2025 jaarschijf 2026	Begroting 2026 jaarschijf 2026
	256.000	251.000
Procentuele afwijking: *	n.v.t.	
Toelichting afwijking:	De berekening vindt plaats op basis van de nieuwe kostenverdeelmethode waarbij jaarlijks de aantallen worden geüpdatet. Het genoemde bedrag voor 2026 is exclusief maatwerkkosten en opbrengst vervolgingskosten.	
Ontwikkelingen en risico's:	- Veranderende wet- en regelgeving omtrent bezwaar- en beroepsschriften; - Complexiteit bezwaren en beroepen; - Spanning op de arbeidsmarkt.	

*De vergelijking is gebaseerd op de jaarschijf 2026 zoals opgenomen in de vorige begroting (begroting 2025). Deze eerdere raming voor 2026 is als referentie genomen om de procentuele afwijking ten opzichte van de nu gepresenteerde begroting 2026 in beeld te brengen.

2. Het Gegevenshuis

Programma: Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	
Vestigingsplaats	Landgraaf
Doel / Maatschappelijk belang	Het Gegevenshuis ontzorgt (lokale) overheden op het gebied van het opzetten en het beheren van object- en ruimte gerelateerde (Basis-)registraties en geometrie, alsmede het daarmee samenhangende beeldmateriaal. Hiermee kunnen (lokale) overheden voldoen aan wettelijke verplichtingen op dit gebied en kunnen dienstverlening en bedrijfsvoering kwalitatief hoogwaardig en kosteneffectief worden uitgevoerd. Het Gegevenshuis is door de opdracht gevende overheden tevens opgericht om innovatie in technologieën te vertalen naar de toepassing van object- en ruimte gerelateerde data in het publieke domein, waardoor Het Gegevenshuis een substantiële bijdrage kan leveren aan het imago van de regio en de regionale (economische) ontwikkelingen en bijbehorende werkgelegenheid. Als openbaar lichaam fungeert Het Gegevenshuis als shared service center in het publieke domein en ligt de focus om continu

	te innoveren, de dienstverlening te verbeteren en lasten te reduceren.	
Financiële ontwikkeling:		
Begroting	Begroting 2025 Jaarschijf 2026	Begroting 2026
	**	€ 217.712
Procentuele afwijking:		**
Toelichting afwijking:	** in bijgestelde begroting 2025 is geen meerjarenperspectief opgenomen.	
Ontwikkelingen en risico's:	- Het huidige huissvestingsconcept past niet bij de profilering van de organisatie. Een totaalplan voor de huisvesting incl. financiële consequenties wordt nog verwacht. - Agv (pre)pensionering ontstaat in 2026 voor 6 fte gedurende enkel maanden een overlap van salarislaster danwel hiaten in de invulling van de functies; - Het organisatieontwikkeltraject vraagt sterke inzet op externe begeleiding en coaching van personeel om uitval te voorkomen.	

3. GGD Zuid-Limburg

Programma: Burgerparticipatie, gemeenschapsontwikkeling en leefbaarheid

Vestigingsplaats	Heerlen		
Doel / Maatschappelijk belang	De GGD is het verlengstuk van gemeenten op het gebied van het programma GGD, Veilig Thuis en Jeugdgezondheidszorg. Tevens is de GGD de vakspecialist op die terreinen vanuit (preventieve) volksgezondheid. De ontwikkelingen en aanpak van de GGD binnen die terreinen sluiten naadloos aan bij onze filosofie dat het geluk, veerkracht en welbevinden van onze inwoners het uitgangspunt is. De GGD levert hiermee een belangrijke maatschappelijke bijdrage aan de zelfredzaamheid, het naar vermogen kunnen meedoen en het veilig en gezond opgroeien, leven en ouder worden van onze inwoners.		
Financiële ontwikkeling:			
Begroting	Begroting 2025 Jaarschijf 2026	Begroting 2026	% Afwijking
Bijdrage gemeente Voerendaal programma GGD	236.662	245.337	3,67%
Bijdrage gemeente Voerendaal programma Veilig Thuis	147.505	159.025	7,81%
Bijdrage gemeente Voerendaal Jeugdgezondheidszorg	496.278	527.743	6,34%
Toelichting afwijking:	• Toepassing afgesproken indexering • Toevoeging van de 2° fase van de uitvoering meerjarenbeleidsplan 2024-2027		
Terugblik, ontwikkelingen en risico's:	Terugblik Na een uitvoerig zienswijzetraject in het voorjaar van 2023 is het meerjarenbeleidsplan en de meerjarenbegroting 2024-2027 unaniem in juli 2023 door het Algemeen Bestuur van de GGDZL vastgesteld. Daarbij is bepaald dat de extra bijdrage aan de GGDZL gefaseerd wordt		

	ingevoerd over de begrotingsjaren 2024 en 2025. <u>Ontwikkelingen</u> De voorliggende begroting 2026 past binnen het meerjarenbeleidsplan 2024-2027 en gaat uit van continuering van de huidige dienstverlening. Er is geen sprake van nieuw (financieel) beleid. Concreet betekent dit dat de begroting 2026 gelijk is aan de begroting 2025 behoudens zoals hierboven reeds vermeld de correcties in het kader van de afgesproken indexering en de toevoeging van de 2° fase van de uitvoering van het meerjarenbeleidsplan 2024-2027. Tevens is rekening gehouden met landelijke bezuinigingen en de inzet van het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). <u>Risico's:</u> <i>Driedubbel bezuinigingsvraagstuk GGDZL</i> De GGDZL kent 3 grote financieringsstromen: gemeentelijke middelen, directe rijksmiddelen en projectmiddelen. Het kabinet Schoof I kondigde in 2024 forse bezuinigingen aan op zowel rijksmiddelen als projectmiddelen die de GGDZL ontvangt. Deze bezuinigingen raken 20% van de totale GGD-begroting. Hiermee is rekening gehouden in de begroting 2026. Daarnaast is sprake van een taakstelling bij gemeenten, waaronder ook in Voerendaal. <i>Proces GGDZL</i> In september 2024 heeft het DB de directie van de GGDZL de opdracht gegeven om een plan van aanpak op te zetten en uit te voeren om te komen tot een gedegen begroting 2026. Allereerst hebben er na de zomer van 2024 individuele gesprekken plaatsgevonden met alle portefeuillehouders waarbij op voorhand gevraagd is naar wensen en richting. Hierna heeft in november 2024 een beeldvormend AB plaatsgevonden waar bestuurlijke kaders, kerntaken en randvoorwaarden besproken zijn. In dit beeldvormend AB is verhelderende informatie en achtergrondstukken gepresenteerd en besproken. Onder meer over de specifieke wettelijke en aanvullende taken van de GGDZL, de consequenties van bezuinigingen en afbouw, inzicht in reservepositie van de GGDZL, benchmarkgegevens, het financiële effect van preventie etc. Deze uitwerking en onderbouwing is als bijlage 3.3 toegevoegd. <i>Conclusie</i> Er is sprake van een grote én urgente opgave in onze regio met grote gezondheidsachterstanden en verschillen. Het is daarom van belang om de ingezette koers van Trendbreuk, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA) door te zetten. Op die terreinen is de GGDZL deels als partner, coördinator of uitvoerder nadrukkelijk betrokken. Daarmee levert de GGDZL een belangrijke preventieve bijdrage aan bevordering van de zelfredzaamheid, kunnen meedoen en veilig en gezond opgroeien, leven en ouder worden van onze inwoners. Die inzet op preventie levert op termijn winst op in een afname van zorg en maatwerkvoorzieningen. Tevens is sprake van de aangekondigde landelijke bezuinigingen. Hierdoor is een verdere taakstelling op de begroting 2026 niet wenselijk.
--	--

4. ISD Kompas

Programma: Onderwijs, arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie

Vestigingsplaats

Nuth

Doel / Maatschappelijk belang

Doel is het bieden van een vangnet voor mensen welke (tijdelijk)

	geen eigen inkomen (kunnen) verwerven en het actief begeleiden van deze mensen terug naar de arbeidsmarkt.	
Financiële ontwikkeling:		
Begroting	Begroting 2025 Jaarschijf 2026	Begroting 2026
Bijdrage gemeente Voerendaal	1.765.274	1.782.866
Arbeidsparticipatie	153.500	153.500
Bedrijfsvoering	974.836	992.428
Inkomen gebundeld deel	2.403.300	2.403.300
	270.938	270.938
Zorg	366.000	366.000
Procentuele afwijking:	+1%	
Toelichting afwijking:	• Personele lasten worden in deze meerjarenbegroting geïndexeerd met 5% • De klantaantallen zijn gebaseerd op het verwachte gemiddelde van 2025 voor de hele meerjarenbegroting.	
Ontwikkelingen en risico's:	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling. Uitkeringen als gevolg van participatiewet, IOAW, IOAZ, BBZ 2004, bijzondere bijstand, minimabeleid en verstrekkingen worden op aanvraag verstrekt. Het aantal rechthebbenden is niet te beïnvloeden en wordt beheerst door externe factoren. Daartegenover staat de wettelijke plicht van de gemeenten om de uitkeringen en verstrekkingen te doen in de gevallen dat daarop recht bestaat. Het blijft een uitdaging om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt naar werk toe te leiden. De begeleiding van statushouders richting arbeid duurt langer doordat er eerst wordt ingezet op taal maar positief is dat deze groep hierna een groot arbeidspotentieel heeft.	

5. Omnibuzz

Programma: Zorg en Welzijn	
Vestigingsplaats	Geleen
Doel / Maatschappelijk belang	"Het doel is het bieden van een kwalitatief hoogstaande, effectieve en efficiënte vervoersvoorziening die aansluit op andere vervoersvormen zoals het openbaar vervoer en de transformatie in de zorg. Hierbij wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van bundeling van vervoerscapaciteit en een gezamenlijke uitvoering van vervoer. Omnibuzz wordt direct door gemeenten aangestuurd. Door de samenwerking zijn synergievoordelen te behalen, en kunnen de systeemkenmerken van vervoer (de kenmerken van de vervoersmiddelen, planning, eisen materieel, telefoonnummer en klantenservice) overal gelijk zijn. Dit bevordert de kwaliteit. De resultaten waar Omnibuzz zich op richt: • Minder doelgroepenvervoer door toeleiding naar het OV; • Laagdrempelig en toegankelijk vervoer; • Efficiënt en doelmatig doelgroepenvervoer; • Bijdrage leveren aan het langer en volwaardig kunnen participeren in de maatschappij; • Klantgerichtheid en klanttevredenheid; • Competente en gedreven medewerkers;

	- Een 'slimme' organisatie mobiliteit; - Samenwerking partners."	
Financiële ontwikkeling:		
Begroting	Begroting 2025 Jaarschijf 2026	Begroting 2026
Bijdrage gemeente Voerendaal	257.000	267.000
Procentuele afwijking:	4%	
Toelichting afwijking:	"We verwachten een stijging van 4% in de kosten in 2026 t.o.v. het meerjarenperspectief 2026-2028 van de begroting 2025. Deze bijstelling naar boven is met name het gevolg van een hardere stijging van het aantal cliënten en het aantal te reizen kilometers dan waar eerder rekening mee gehouden werd. De bepaling van het vervoersvolume voor 2026 wordt gebaseerd op het begrote vervoersvolume voor 2025, dat weer gebaseerd is op de realisatie 2024, verhoogd met een opslag van 2,5%. Voor de meeste gemeenten leiden deze punten tot een verlaging van de begroting voor de directe vervoerskosten, in Voerendaal heeft dit dus geleid tot een stijging van de directe vervoerskosten. Ons clientenaantal en de gereden kilometers zijn harder gestegen dan het aantal cliënten en het bijbehorende vervoersvolume van Omnibuzz-breed. Echter: we hebben weliswaar momenteel méér cliënten dan voor Corona (2019), maar er worden nog steeds ongeveer 13% minder kilometers gereisd dan voor Corona (2019). Daarnaast stijgen ook de indirecte vervoerskosten en de overheadkosten ten opzichte van het jaar 2026 uit de vorige meerjarenbegroting, onder andere als gevolg van het doorwerken van de cao-verhoging in 2025, de gestegen toeslagen en indexaties van leveranciers." <u>Reactie DB Omnibuzz op brief bezuiniging Ravijnjaar:</u> Het DB van Omnibuzz licht in een brief toe dat er reeds aanpassingen hebben plaatsgevonden op het vlak van samenwerking, het beperken van personeelskosten, schrappen van reserves, onderzoeken van nut en noodzaak en eventueel schrappen van allerlei activiteiten en handelingen. Maar om een taakstelling van 5% te realiseren, is Omnibuzz afhankelijk van (de uitvoering van) gemeentelijk beleid en de bereidheid om (kwaliteits-) afspraken aan te passen. Kortom, het beheersbaar houden van het vervoer is een gedeelde verantwoordelijkheid van gemeenten en Omnibuzz. Om voor 2026 (nog) verder aan de gewenste taakstelling te voldoen, zet Omnibuzz daarom vooral in op het intensiveren van haar adviesfunctie bij de indicatiestelling en ondersteuning van gemeenten in het reguleren van de toegang tot het vervoer. Voerendaal gaat besparingsmogelijkheden onderzoeken door bijv het onderzoeken van excessen in de vervoersvraag (bijv. een top 10 klanten met de meeste ritten/ zones).	
Ontwikkelingen en risico's:	"De focus ligt op de integratie van OV en doelgroepenvervoer en het optimaliseren van het gebruik van OV en andere voorliggende voorzieningen. Dit wordt gedaan in samenwerking met de provincie, Arriva en de gemeenten in de vorm van verschillende pilots, projecten en regiodeal gericht op publieke mobiliteit. Daarnaast wordt ingezet op de werving van OV-ambassadeurs ter ondersteuning van de reiziger. En de Voor Elkaar Pas (VEP) wordt gebruikt voor toeleiding naar OV. Belangrijke instrumenten voor efficiënt vervoer zijn piekspreiding	

	en actief sturen op groepsritten en ruim van tevoren reserveren van ritten, d.m.v. bijvoorbeeld moderne taxipoints in de ziekenhuizen en de (door-) ontwikkeling van MijnOmnibuzz. Ook is op aanvraag informatie beschikbaar per gemeente over het reisgedrag van de eigen cliënten. Voerendaal gaat met deze informatie besparingsmogelijkheden onderzoeken. Te denken valt aan het onderzoeken van excessen in de vervoersvraag (bijv. een top 10 klanten met de meeste ritten/ zones)."
--	--

6. Rd4

Programma: Natuur, landschap, landbouw, water en milieu			
Vestigingsplaats	Heerlen		
Doel / Maatschappelijk belang	Het doelmatig, milieuhygienisch verantwoord en marktconform (doen) inzamelen en verwerken van afvalstoffen (basispakket), en het reinigen van de openbare ruimten en de daarmee samenhangende taken alsmede het bestrijden van gladheid (pluspakket).		
Financiële ontwikkeling:			
Begroting	Begroting 2025 Jaarschijf 2026	Begroting 2026	Procentuele afwijking
Bijdrage gemeente Voerendaal basispakket	€ 1.353.737	€ 1.454.852	7,5%
Bijdrage gemeente Voerendaal pluspakket (straatreiniging, riool-en kolkenreiniging en gladheidsbestrijding)	€ 198.570	€ 205.700	3,6%
Totale bijdrage gemeente Voerendaal	€ 1.552.307	€ 1.660.552	7%
Toelichting afwijking:	Medio 2024 zijn alle gemeenschappelijke regelingen door de gemeenten nadrukkelijk gewezen op het overgangsjaar 2026. Gemeenten krijgen door wijzigingen in de verdeelsleutels van gelden vanuit het Rijk minder middelen ter beschikking. Als organisatie heeft Rd4, samen met beleids- en financiële ambtenaren van de 10-gemeenten, ondanks het feit dat geopereerd wordt in een taakveld dat gedekt wordt uit een doelbelasting (lees: de afvalstoffenheffing), dit opgepakt. In oktober 2024 is een uitgebreid traject gestart en gedurende dit proces (gelijklopend aan het begrotingsproces) zijn onze bestuurders meegenomen. Het hele spectrum van mogelijkheden is bekeken, rekening houdende met het behoud van het huidige serviceniveau en tegen de opwaartse prijsspiraal, op zoek naar besparingsvoorstellen. In deze begroting is een besparing verwerkt ter grootte van € 843.000. Hieronder een opsomming van besparingen die zijn meegenomen in de begroting 2026: - Evalueren van interne bedrijfsprocessen en optimaliseren van de dienstverlening. Dit heeft geresulteerd in een besparing van € 570.00.		

	- In het kader van de verduurzaming van het wagenpark is besloten de reserveringsstijging voor 2026 niet door te voeren. Het huidige budget, waarmee het verschil tussen duurzame voertuigen en de Euro6-voertuigen wordt opgevangen, blijft gehandhaafd, wat leidt tot een besparing van € 148.000. - Door twee pop-up kledingwinkels in lege panden te openen, wilt Rd4 de omzet van de kringloopactiviteiten vergroten. Dit initiatief vangt vier doelen: het tegengaan van leegstand in de centra, het zichtbaar maken van circulariteit, het inzetten van sociale arbeid en het creëren van een extra afzetkanaal voor ons textiel. Deze aanpak levert in deze begroting een extra omzet van € 100.000 op. - Er is gekozen voor een coulante regeling voor het extra inzamelen van klachten. Volgens de afgesproken SLA's met de gemeenten wordt de termijn tussen het inzamelen van klachten en het indienen ervan (max. 2 werkdagen) strikter gehandhaafd. Dit levert een jaarlijkse besparing van € 25.000 op. De hogere begroting is een gevolg van de toegenomen salariskosten (hogere CAO en stijging van de kosten van de factor sociale arbeid), de invoering van de CO2-heffing, de stijging van de afvalhoeveelheden, de beperking van de afzetmarkt voor recycleproducten (virgin materialen blijven goedkoper). Kort samengevat wordt de stijging van ruim € 3,5 miljoen veroorzaakt door de volgende begrotingsposten: 1 Personeelskosten - kostenstijging € 1.518.098 2 Uitbesteed werk/inkopen - kostenstijging € 328.192 3 Verwerkingskosten - kostenstijging € 1.050.434 4 Energie – kostenstijging € -16.750 5 Productiekosten – kostenstijging van € 84.016 6 Bedrijfskosten – kostenstijging € 126.899 7 Financiering – kostenstijging € 460.788
Ontwikkelingen en risico's:	Om grip te houden op stijgende afvalkosten en om als gemeente effectief bij te dragen aan de verlaging van de afvalhoeveelheden én de transitie naar een circulaire economie is het noodzakelijk verdere stappen te zetten. Zo vindt onder meer onderzoek plaats naar de opzet/realisatie van een regionaal Circulair Ambachts Centrum. Dit is een locatie of een netwerk waarbij partijen samenwerken aan het verminderen van afvalstromen en het realiseren van hoogwaardig product- en materiaalhergebruik. Daarbij worden minimaal de functies van een milieustraat, kringloopwinkel, reparatiewerkplaats, onderwijs en het sociaal domein gecombineerd, waardoor spullen en materialen langer in gebruik blijven en onnodig storten en verbranden wordt voorkomen. Daarnaast worden stappen gezet om bepaalde afvalstromen te verminderen (denk hierbij aan luierafval), logistieke voordelen te behalen door versobering van de afvalinzameling (gift-inzameling in de wintermaanden) en wordt gekeken naar het via pop-up stores laagdrempelig maken van tweedehands kleding (Zie ook Bezuinigingsopgave).

7. Omgevingsdienst Zuid- Limburg

Programma: Natuur, landschap, landbouw, water en milieu

Vestigingsplaats

Maastricht

Doel / Maatschappelijk belang	De Omgevingsdienst Zuid-Limburg is een omgevingsdienst die werkt in opdracht van de 16 Zuid-Limburgse gemeenten en de provincie Limburg aan een veilige en gezonde leefomgeving voor inwoners en bedrijven in de regio Zuid-Limburg. De focus ligt hierbij op vergunningverlening, toezicht en handhaving en milieuadvies. De Omgevingsdienst Zuid-Limburg controleert bedrijven op de naleving van voorschriften, onder andere genoemd in de Omgevingswet en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Bedrijven die hun zaken goed op orde hebben, krijgen alleen te maken met preventief toezicht. Wanneer er overtredingen worden geconstateerd treedt de Omgevingsdienst Zuid-Limburg handhavend op, om de naleving van regels af te dwingen.	
Financiële ontwikkeling:		
Begroting	Begroting 2025 Jaarschijf 2026	Begroting 2026
	181.737	188.279
Procentuele afwijking:	3,6%	
Toelichting afwijking:	In de ontwerpbegroting 2026 is een stijging van de benodigde middelen opgenomen. Ten opzichte van de vastgestelde begroting 2025 neemt de begroting toe met circa € 1,3 miljoen. Deze toename is het gevolg van de volgende ontwikkelingen: • Autonome stijgingen: waaronder loonindexatie volgens de cao en de gevolgen van de Septembercirculaire 2024 (+ € 0,8 miljoen); • Tijdelijke uitbreiding capaciteit: inzet van 3,0 fte voor maatwerk CO₂-aanpak Chemelot. Deze kosten worden volledig gesubsidieerd (+ € 0,4 miljoen); • Innovatie- en ontwikkelbudget: verplichte uitgave in het kader van het Interbestuurlijk Programma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (IBP VTH) (+ € 0,2 miljoen); • Versterking robuustheid: noodzakelijke uitbreiding om te voldoen aan gestelde robuustheidscriteria (+ € 0,1 miljoen); • Overige materiële mutaties: (+ € 0,2 miljoen); • Tijdelijke kosten die vervallen: inhuur omzetting van inrichtingen naar MBA's, die niet meer van toepassing zijn in 2026 (€ -0,4 miljoen).	
Ontwikkelingen en risico's:	De groei om aan de robuustheidscriteria te voldoen volgt uit de robuustheidscriteria van het Interbestuurlijk programma Versterking VTH-taken. Hierin is opgenomen dat elke omgevingsdienst over een minimale omzet en bezetting dient te beschikken. Om te kunnen voldoen aan de minimale omzet, wordt de begroting dienovereenkomstig opgehoogd. Daarnaast is de stijging te verklaren door de indexatie van lonen (incl. herijking) en de indexatie van materiële kosten.	

8. Stadsregio Parkstad Limburg

Programma: Bestuur en ondersteuning

Vestigingsplaats Heerlen

Doel / Maatschappelijk belang Leveren van een structuurversterkende bijdrage aan de

	evenwichtige ontwikkeling van het samenwerkingsgebied als geheel en mede in verhouding tot zijn omgeving, zowel in regionaal, provinciaal, nationaal als internationaal verband. De primaire thema's zijn: wonen en herstructurering, economie en toerisme, ruimte en mobiliteit, duurzaamheid, sociaal economische structuurversterking en grensoverstijgende samenwerking.	
Financiële ontwikkeling:		
Begroting	Begroting 2025 Jaarschijf 2026	Begroting 2026
	174.000	174.000
Procentuele afwijking:	0	
Toelichting afwijking:	In 2024 is een uitbreiding van 2,5 fte gerealiseerd welke voor twee jaar met incidentele middelen werd afgedekt. Per 2026 komen deze bij de algemene dekkingsmiddelen, zou de begroting initieel stijgen met 12k. Echter, doordat de Stadsregio de taakstellende bezuiniging van 5% heeft opgenomen, blijft de geraamde bijdrage voor 2026 gelijk.	
Ontwikkelingen en risico's:	<u>Inhoudelijk</u>: qua speerpunten is de Stadsregio koersvast en deze hebben tot vele regionale successen geleid. Aandachtspunt hierbij is de vertaling hiervan in uitvoeringskracht lokaal. <u>Financieel</u>: de taakstellende bezuiniging van 5% is opgevolgd, met dien verstande dat dit heeft geleid tot een gelijkblijvende bijdrage voor 2026. Deze bezuiniging wordt deels behaald door het verlagen maar verlengen van tijdelijke bijdragen en anderzijds door het verlagen van de post onvoorzien.	

9. Veiligheidsregio Zuid-Limburg

Programma: Veiligheid en handhaving	
Vestigingsplaats	Maastricht
Doel / Maatschappelijk belang	Het realiseren van een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie en uitvoering van de brandweer, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke bevolkingszorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding binnen het werkgebied van de veiligheidsregio.
Financiële ontwikkeling:	In de begroting 2026 zijn geen majeure beleidswijzigingen aangebracht. Het betreft een begroting die in het teken staat van de verdere implementatie van het vastgestelde beleid 'een solide basis voor de toekomst'. Er wordt volop naar veiligheidsregio's gekeken inzake een grotere rol bij het bevorderen van maatschappelijke weerbaarheid, zelfredzaamheid en het inrichten van noodhulpunten. Opvallend daarbij is dat het Rijk onbedoeld een korting van 10% op de BDuR-middelen heeft aangekondigd. De moet in de voorjaarsnota gerepareerd worden maar die is nu nog niet bekend. In financiële zin zijn er dus veel zaken die in beweging zijn en mogelijk nog invloed hebben op voorliggende begroting. Naast bovengenoemde onzekerheden wordt in 2025 ook een besluit verwacht inzake het dossier Huisvesting. Bij een positief besluit van het Algemeen Bestuur heeft ook dat gevolgen voor de begroting 2026. Die zullen eveneens middels een begrotingswijziging worden verwerkt.

Begroting	Begroting 2025 Jaarschijf 2026	Begroting 2026
	€1.130.062	€1.179.445
Procentuele afwijking:	4,37%	
Toelichting afwijking:	Voor wat betreft de gemeentelijke bijdragen heeft VRZL van haar Bestuur de opdracht gekregen om te kijken wat de bijdrage aan de gemeentelijke uitdagingen in het Ravijnjaar zou kunnen zijn. Daarbij is afgesproken dat er geen takendiscussie gevoerd zal worden maar op basis van efficiënte bedrijfsvoering bezuinigingen gerealiseerd moeten worden. Voorstellen daartoe zijn in een apart document aangereikt. Wanneer het Algemeen Bestuur met deze voorstellen instemt zullen deze middels een begrotingswijziging verwerkt worden. Samenvattend: • Structurele bezuiniging op de gemeentelijke bijdrage FLO vanaf 2026 van € 750.000 zijnde 1,33% van de begroting. • Structurele bezuinigingen op de bijdrage deelnemende gemeenten regulier vanaf 2026 van € 956.000 zijnde 1,69% van de begroting. • Incidentele middelen inzetten in 2026 en 2027. • VRZL participeert bij de volgende landelijke ronde aan de benchmark Veiligheidsregio's. Op basis van de vastgestelde begroting 2025 met een omvang van € 56.442.264 betekent dit een structurele bezuiniging op de bijdrage door deelnemende gemeenten VRZL van 3,02% Op basis van de voorliggende conceptbegroting 2026 betekent dit een bezuiniging van 2,9%	
Ontwikkelingen en risico's:	- CAO lonen - PTSS - PFAS - Bezuiniging BDuR gelden 10% (met ingang van 2026) - VRZL als onderdeel van de infrastructuur - Technologische ontwikkelingen - Milieu eisen - Datalekken/informatiebeveiliging - Krapte arbeidsmarkt - Omgevingswet - Woo - Huisvestingsbeleid bestuurlijke dialoog - Verlofsparen/overmatig verlof saldi - Wet digitale toegankelijkheid	

10. WOZL (Werkvoorziening Oostelijk-Zuid-Limburg)

Programma: Onderwijs, arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie

Vestigingsplaats	Heerlen
Doel / Maatschappelijk belang	Uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW): het voorzien in de werkgelegenheid, mensontwikkeling en begeleiding van SW-geïndiceerde.
Financiële ontwikkeling:	Ten tijde van het opstellen van de initiele begroting zijn de exacte bedragen en aantallen niet voorhanden. Er wordt uitgegaan van de meest recente ontwikkelingen en de afgelopen periode. De mei- en septembercirculaires geven telkens (achteraf) helderheid over de verwachting en realisatie. Begrotingswijzigingen zijn daarvan het gevolg, 1e

	begrotingswijziging 2025 is vastgesteld, het gaat daarbij om aanpassingen op de hoogte van de Rijksbijdrage, CAO wijzigingen en het aantal Arbeidsjaren.	
Begroting	Begroting 2025	2026
	Jaarschijf 2026	
Bijdrage gemeente Voerendaal	1.032.068	963.137
bijdrage subsidie in AJ	1.10.612	940.189
bedrijfsvoeringskosten	4.452	4.360
bijdrage resultaat beschut 2.0	42.594	38.488
bijdrage resultaat subsidieverantwoording	-25.589	-19.901
Procentuele afwijking:	- 6.68%	
Toelichting afwijking:	De besparing bij de GR WOZL komt o.a. door: • vergoeding voor het feit dat het lage inkomens voordeel stopt (LIV, structureel); • vacatures door pensionering van medewerkers (met heroeverweging invulling); • verbetering van detacheringstarieven bij het opnieuw vastleggen van contracten.	
Ontwikkelingen en risico's:	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling. Aangezien er geen nieuwe instroom meer is in de Wsw zal de totaal aantal medewerkers steeds verder afnemen. Medewerkers gaan uit dienst in verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd en door overige redenen; ziek uit dienst/overlijden.	

11. WSP (Werkgevers Servicepunt Parkstad)

Programma: Onderwijs, arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie

Vestigingsplaats Heerlen

Doel / Maatschappelijk belang Het samenbrengen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voor burgers met een loonwaarde tussen 30-100% die behoren tot de doelgroep van de voormalige Wsw en de Participatiewet.

Financiële ontwikkeling: Ten tijde van het opstellen van de initiële begroting zijn de exacte bedragen en aantallen niet voorhanden. Er wordt uitgegaan van de meest recente ontwikkelingen en de afgelopen periode. De mei- en septembercirculaires geven telkens (achteraf) helderheid over de verwachting en realisatie. Begrotingswijzigingen zijn daarvan het gevolg, 1e begrotingswijziging 2025 is vastgesteld, het gaat daarbij om aanpassingen op de hoogte van de Rijksbijdrage, CAO wijzigingen en het aantal Arbeidsjaren. Hoewel het subsidieresultaat verbeterd was er gerekend op een hoger exploitatieresultaat en dat moet nu bijgesteld worden. De bezetting is lager en er zijn ook hogere bedrijfskosten.

Begroting	2025	2026
	Jaarschijf 2026	
Bijdrage gemeente Voerendaal	64.205	53.899
bedrijfvoeringskosten	1.607	1.512
bijdrage resultaat BV's	23.624	9.923
uitvoering participatiewet	38.974	42.463
Procentuele afwijking:	- 16.06%	

Toelichting afwijking:	De besparing bij de GR WSP Parkstad komt o.a. door: • vergoeding voor het feit dat het lage inkomens voordeel stopt (LIV, structureel); • vacatures door pensionering van medewerkers (met herooverweging invulling); • verbetering van detacheringstarieven bij het opnieuw vastleggen van contracten.
Ontwikkelingen en risico's:	Bij uittreden of opheffing participeert de gemeente in de aanwezige schulden c.q. kosten van liquidatie. De gemeente draagt bij in de tekorten van de gemeenschappelijke regeling. De resultaten van de uitstroom kunnen achterblijven ten opzichte van de prognoses. Uitstroom is afhankelijk van de arbeidsmarkt. Er zijn weinig direct plaatsbare kandidaten. Het aantal kandidaten met een langere afstand tot de arbeidsmarkt is toegenomen. Het blijft een uitdaging om de mogelijkheden van de doelgroep te laten aansluiten op de arbeidsmarkt maar ook om de arbeidsmarkt te laten aansluiten bij de kandidaten.

12. Zorg en Veiligheidshuis Parkstad

Programma: Veiligheid en handhaving

Vestigingsplaats Heerlen

Doel / Maatschappelijk belang "Het maatschappelijk belang is het vergroten van de sociale veiligheid en daarmee de leefbaarheid binnen de samenleving te verbeteren en bij te dragen aan de veiligheid(-sbeleving). Hierbij gaat het om het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijke uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg. Het doel van het zorg- en veiligheidshuis is een aanpak en doorbraak forceren voor de groep burgers die problemen ervaart op meerdere levensgebieden en daardoor te maken heeft met zorg en ondersteuning en in aanraking komt met politie en justitie. Dit gebeurt door middel van casusoverleg en werkafspraken met de benodigde professionals uit meerdere ketens. De gezamenlijke aanpak bestaat veelal uit een combinatie van straf en hulpverlening. Een procesregisseur van het Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad bewaakt de afspraken en forceert vooruitgang als het proces stagneert. Door samen te werken komen snelle en efficiënte interventies tot stand die de problemen oplossen of beter beheersbaar maken. "

Financiële ontwikkeling:

Begroting	2025 Jaarschijf 2026	2026
	€ 87.065	€ 86.971
Procentuele afwijking:	-0,11%	

Toelichting afwijking: De kleine bijstelling van € 94 is ontstaan door de wijze waarop de verdeelsleutel wordt toegepast, het is in feite een afrondingsverschil. De totale begroting 2026 van het ZVHP stijgt als gevolg van de plus dienstverlening Preventie met Gezag en de extra (tijdelijke)formatie procesregie voor de Integrale Jeugd Aanpak Parkstad (IJAP). Maar dit heeft verder geen effect op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage over 2026. De baten en lasten stijgen namelijk beiden evenveel.

	<u>Reactie van DB Zorg en Veiligheidshuis op brief bezuiniging Ravijnjaar:</u> “Wij hebben bewust gezocht naar oplossingen om de inwonersbijdrage gelijk te houden, wat op zich al een bezuiniging is gezien de stijgende totale kosten. Zo hebben wij als Zorg- en Veiligheidshuis Parkstad de samenwerking gezocht met twee gemeenschappelijke regelingen, Solido en het Gegevenshuis, en met Zorg- en Veiligheidshuis Maastricht-Heuvelland, op het gebied van de PIOFACH-taken om kostenbesparingen te realiseren. Wij hebben door de inzet van ingehuurd (verplicht) personeel zoals de Information Security Officer (ISO), Chief Information Security Officer (CISO) en de Privacy Officer (PO) een kostenbesparing van 7300 euro per jaar kunnen realiseren. Momenteel bevinden we ons in de fase van doorontwikkeling van de gemeenschappelijke regeling (GR), waarin we werken aan het voldoen aan wettelijke vereisten en het optimaliseren van onze bedrijfsvoering. Indien de raden verzoeken om verdere bezuinigingen in de begroting door te voeren is dit enkel mogelijk binnen het personeelsbestand waardoor de wachtlijsten van de persoonsgerichte aanpak verder onder druk komen te staan.”
Ontwikkelingen en risico's:	Het Zorg- en Veiligheidshuis bevindt zich in de fase van doorontwikkeling van de gemeenschappelijke regeling waarin gewerkt wordt aan het voldoen van wettelijke vereisten en het optimaliseren van de bedrijfsvoering. Er is bewust gezocht naar oplossingen om de inwonersbijdrage budgetneutraal te houden ondanks de stijgende kosten op het vlak van bedrijfsvoering. In geval van verdere bezuinigingen zullen wachtlijsten verder oplopen.

13. Solido

Programma: Bestuur en ondersteuning

Vestigingsplaats Heerlen

Doel / Maatschappelijk belang

Solido heeft als doel om voor de deelnemende gemeenten op een professionele manier de ICT- en informatievoorziening te organiseren. Daarmee ondersteunt Solido de digitale infrastructuur die nodig is voor een betrouwbare, veilige en toegankelijke dienstverlening. In een tijd van toenemende digitalisering, wettelijke eisen en cyberdreigingen vervult Solido een cruciale rol in het waarborgen van continuïteit, privacy. Het maatschappelijk belang van Solido ligt daarmee in het versterken van de uitvoeringskracht en digitale weerbaarheid van lokale overheden.

Financiële ontwikkeling:

Begroting	2025	2026
	Jaarschijf 2026	
	664.962	626.842
Procentuele afwijking:	-5,7%	

Toelichting afwijking:

De oude kostenverdelingssystematiek bleek onduidelijk, ondoorzichtig en -op onderdelen-subjectief. Daarom is een nieuwe, transparantere en beter uitlegbare systematiek ontwikkeld (vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 20 februari 2025).

	Uitgangspunt in deze nieuwe systematiek is dat generieke kosten die ten behoeve van het functioneren van Solido als zodanig en het leveren van basisdienstverlening worden gemaakt, worden verdeeld met als verdeelsleutel het aantal gebruikte accounts. Specifieke kosten die worden gemaakt ten behoeve van één specifieke deelnemer worden 1 op 1 doorbelast. Op basis van de nieuwe kostenverdelingssystematiek zijn de kosten voor de gemeente Voerendaal gedaald.
Ontwikkelingen en risico's:	Ontwikkelingen: Solido is een typische uitvoeringsorganisatie, waarbij deelnemers de dienstverlening op IT-gebied door Solido laten uitvoeren. Het belangrijkste naast de continuïteit en kwaliteit van de bestaande dienstverlening is de ontwikkeling van de organisatie. De Nederlandse arbeidsmarkt kampt met een ongekende krapte. Ook op het gebied van informatiebeveiliging wordt er steeds meer personele inzet verwacht. Deze krapte vormt een wezenlijk risico voor de kwaliteit van de dienstverlening op lange termijn, doorontwikkeling van de organisatie en kosten. Op het gebied van innovatie volgt Solido de strategie van de slimme volger. We volgen de landelijke ontwikkelingen op de voet en maken in overleg met de deelnemers bewuste keuzes. Risico's: De krapte op de arbeidsmarkt vormt een risico voor formatie, bezetting en personeelskosten. Daarnaast zijn de CAO-onderhandelingen nog niet afgerond; de geraamde 3,3% loonsverhoging kan onvoldoende blijken. De verzelfstandiging van Solido brengt risico's met zich mee rondom de inrichting van de P&C-cyclus, governance en de zoektocht naar een nieuwe accountant. Dit vraagt om een goede balans tussen gezamenlijke inbreng en slagvaardigheid. Voor toekomstige investeringen wordt gezocht naar een passende financieringsvorm. Aangezien financiering via Heerlen in de toekomst niet vanzelfsprekend is, kunnen de kosten hoger uitvallen. Onverwachte prijsstijgingen van hardware en software (bovenop de uitgangspunten in de septembercirculaire) kunnen de lasten verhogen. Ook geopolitieke en economische ontwikkelingen, zoals leveringsproblemen of cyberdreigingen, hebben impact op kosten en dienstverlening. De adviezen van de VNG worden hierin gevolgd. Toetreding van nieuwe deelnemers biedt kansen om kosten en risico's te spreiden, maar er blijft onzekerheid of onderhandelingen met potentiële klanten tot daadwerkelijke contracten leiden. Het 'ravijnjaar' 2026 is een financieel risico voor gemeenten én voor Solido. Verdere bezuinigingen kunnen nodig zijn, wat druk zet op de uitvoering, maar Solido kan juist ook bijdragen aan

	efficiency. Tot slot zijn bedrijfscontinuïteit (bijv. stroomuitval, pandemieën) en wijzigingen in wet- en regelgeving blijvende risico's, waarvoor Solido voorbereid moet zijn.
--	---